

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Crèdits	1.2 presencials (30 hores) 4.8 no presencials (120 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Pere Rosselló Bover pere.rossello@uib.cat	09:00h	10:00h	Dilluns	23/09/2013	14/02/2014	CB20
	12:00h	13:00h	Dilluns	23/09/2013	14/02/2014	CB20
	10:00h	12:00h	Dilluns	17/02/2014	06/06/2014	CB20

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Obligatòria	Quart curs	Grau

Contextualització

L'assignatura "Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de confluència" pretén aprofundir en les interrelacions entre la literatura catalana i les grans literatures occidentals de la contemporaneïtat. Es tracta de veure com els grans corrents estètics i literaris arriben a les nostres lletres i hi fan les seves aportacions. Així mateix, l'assignatura pretén aprofundir en l'obra d'alguns autors catalans representatius de la recepció d'aquests grans corrents en les nostres latituds durant el segle XX.

Requisits

Recomanables

S'aconsella que els alumnes hagin cursat les assignatures "Introducció a la literatura catalana", "Literatura catalana del segle XX" i "Literatura comparada".

Competències

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

1. Capacitat de comparar entre si diverses obres literàries pertanyents a literatures diferents..
2. Capacitat de conèixer els principals períodes, autors i obres tant de la literatura catalana com de la literatura universal..

Genèriques

1. Capacitat d'interpretar un text literari..
2. Capacitat de treballar i d'emprar críticament la bibliografia referent a obres literàries..
3. Capacitat de conèixer els diferents corrents estètics i culturals catalans i universals i d'interrelacionar-los..
4. Capacitat d'emprar les tècniques bàsiques de l'elaboració de treballs de recerca..

Continguts

Atès que des del final del XIX la influència dels corrents estètics i literaris estrangers sobre la literatura catalana ha estat molt més intens que en altres èpoques anteriors (i que, a més, aquestes ja són estudiades en assignatures del Grau de Llengua i Literatura Catalanes), el contingut d'aquesta assignatura se centrarà específicament en períodes del segle XX.

Continguts temàtics

1. Els grans corrents poètics de l'inici del XX. Gabriel Alomar

Els grans corrents de la poesia europea del XIX i de l'inici del XX en la poesia catalana: simbolisme, parnassianisme, decadentisme, classicisme, poesia pura, etc. El model provençal en la Renaixença: Mistral i la literatura catalana.

Aproximació a l'obra poètica de Gabriel Alomar.

Lectura obligatòria: Gabriel Alomar: *La columna de foc*.

2. L'herència realista en la novel·la catalana del segle XX

Els models realistes en la novel·la del segle XIX i la seva influència sobre la narrativa catalana del XIX i del XX: el realisme francès, el naturalisme d'E. Zola, la novel·la russa, el verisme italià, la novel·la castellana del XIX...

Aproximació a la narrativa modernista i a la novel·la dels anys 20 i 30 influïda pel realisme rus.

Lectura obligatòria: Narcís Oller: *La bogeria* / Raimon Casellas: *Els sots feréstecs* / Joaquim Ruyra: *Jacobé* / Sebastià Juan Arbó. *Terres de l'Ebre*.

3. Les avantguardes. J. V. Foix.

Les avantguardes europees i el seu ressò en la literatura catalana: futurisme, cubisme, dadaisme, surrealisme... Les avantguardes a la postguerra.

Aproximació a J. V. Foix.

Lectures obligatòries: Selecció de manifestos d'avantguarda europeus i catalans. J. V. Foix: *Gertrudis*.

4. Els grans corrents de la novel·la del segle XX

La novel·la psicològica. Els corrents objectivistes. Les tendències novel·listiques de la postguerra europea: existencialisme, novel·la catòlica, realisme compromès, realisme màgic, literatura de l'absurd.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Lectura obligatòria: Baltasar Porcel: *Solnegre* / Josep M. Espinàs: *Combat de nit* / Manuel de Pedrolo: *Cendra per Martina*.

Metodologia docent

Bàsicament, aquesta assignatura emprarà una metodologia comparativa, que atindrà no sols els aspectes purament literaris sinó també els estudis culturals. Així, es procurarà relacionar l'estudi de les obres amb altres activitats artístiques (com la pintura, la música, etc.) i culturals (la filosofia, el pensament científic, etc.).

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Els grans corrents de la novel·la del segle XX	Grup gran (G)	Es pretén veure les transformacions en la novel·la occidental dels anys 30 i de la postguerra mundial i l'aparició de nous fenòmens literaris lligats a noves formes de pensament (neorealisme, existencialisme, realisme històric...) i a concepcions estètiques renovadores (literatura de l'absurd). S'estudiaran algunes obres, d'autors com Baltasar Porcel o Manuel de Pedrolo, en què aquests plantejaments nous són ben presents.
Classes teòriques	Els grans corrents poètics de l'inici del XX. Gabriel Alomar	Grup gran (G)	Es pretén veure com els diversos corrents de la poesia del segle XIX a França (parnassianisme, simbolisme, decadentisme...) arriben a Catalunya i són assimilats per la poesia catalana. S'estudiarà la presència d'aquests corrents en diversos poetes catalans i, sobretot, en el llibre <i>La columna de foc</i> , de Gabriel Alomar.
Classes teòriques	Les avantguardes. J. V. Foix.	Grup gran (G)	Es tracta d'estudiar l'esclat de les avantguardes (futurisme, cubisme, dadaisme, surrealisme...) a l'inici del segle XX i la seva difusió fins arribar als Països Catalans. S'incidirà especialment en la lectura de textos teòrics (manifestos) avantguardistes i en els objectius que perseguien. Per a l'estudi del surrealisme i la seva penetració a Catalunya, s'estudiarà l'obra de J. V. Foix.
Classes teòriques	L'herència realista en la novel·la catalana del segle XX	Grup gran (G)	Es tracta de resseguir la presència del model de novel·la realista-naturalista, nascut a mitjan segle XIX, en la literatura catalana. La introducció, per exemple, del naturalisme (determinisme biològic i social), la concepció de la novel·la com a document social, la importància que hi adquireix l'anàlisi de la psicologia dels personatges, etc. Aquesta influència s'estén especialment durant el modernisme i es reprén, més tard, durant els anys 20 i 30, en el moment de recuperació de la novel·la catalana a partir de la moda dels grans novel·listes russos del XIX. Per això s'analitzaran obres de Joaquim Ruyra, Raimon Casellas i Sebastià Juan Arbó.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectures obligatòries	Els alumnes han de llegir les lectures obligatòries, sobre les quals hi haurà alguna o algunes preguntes en els exàmens parcials. Els alumnes que no realitzin els exàmens parcials i facin únicament l'examen final hauran de lliurar, a més, una ressenya d'un mínim de dues pàgines de cada una de les lectures.
Estudi i treball autònom individual	Treball de curs	L'alumne realitzarà un treball de curs, extens, en què haurà de comparar una obra literària catalana amb una altra (o més) d'altres literatures. Aquest treball ha de ser consensuat prèviament amb el professor de l'assignatura. Abans del mes de maig l'alumne haurà de lliurar al professor un esquema o breu projecte del treball que ha de dur a terme.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		30	1.2	20
Classes teòriques	Els grans corrents de la novel·la del segle XX	6	0.24	4
Classes teòriques	Els grans corrents poètics de l'inici del XX. Gabriel Alomar	9	0.36	6
Classes teòriques	Les avantguardes. J. V. Foix.	6	0.24	4
Classes teòriques	L'herència realista en la novel·la catalana del segle XX	9	0.36	6
Activitats de treball no presencial		120	4.8	80
Estudi i treball autònom individual	Lectures obligatòries	60	2.4	40
Estudi i treball autònom individual	Treball de curs	60	2.4	40
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura tindrà dues parts:

- 1) Realització de dos exàmens parcials i/o de l'examen final (presencial).

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

2) Elaboració d'un treball de curs (no presencial).

Els exàmens parcials inclouran preguntes sobre les lectures corresponents a cada tema.

Els alumnes que sols realitzin l'examen final hauran de lliurar el dia de l'examen una ressenya de dues pàgines de cada una de les lectures.

Els grans corrents de la novel·la del segle XX

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es pretén veure les transformacions en la novel·la occidental dels anys 30 i de la postguerra mundial i l'aparició de nous fenòmens literaris lligats a noves formes de pensament (neorealisme, existencialisme, realisme històric...) i a concepcions estètiques renovadores (literatura de l'absurd). S'estudiaran algunes obres, d'autors com Baltasar Porcel o Manuel de Pedrolo, en què aquests plantejaments nous són ben presents.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Els grans corrents poètics de l'inici del XX. Gabriel Alomar

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es pretén veure com els diversos corrents de la poesia del segle XIX a França (parnassianisme, simbolisme, decadentisme...) arriben a Catalunya i són assimilats per la poesia catalana. S'estudiarà la presència d'aquests corrents en diversos poetes catalans i, sobretot, en el llibre La columna de foc, de Gabriel Alomar.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Les avantguardes. J. V. Foix.

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es tracta d'estudiar l'esclat de les avantguardes (futurisme, cubisme, dadaisme, surrealisme...) a l'inici del segle XX i la seva difusió fins arribar als Països Catalans. S'incidirà especialment en la lectura de textos teòrics (manifestos) avantguardistes i en els objectius que perseguien. Per a l'estudi del surrealisme i la seva penetració a Catalunya, s'estudiarà l'obra de J. V. Foix.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

L'herència realista en la novel·la catalana del segle XX

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es tracta de resseguir la presència del model de novel·la realista-naturalista, nascut a mitjan segle XIX, en la literatura catalana. La introducció, per exemple, del naturalisme (determinisme biològic i social), la concepció de la novel·la com a document social, la importància que hi adquireix l'anàlisi de la psicologia dels personatges, etc. Aquesta influència s'estén especialment durant el modernisme i es reprén, més tard, durant els anys 20 i 30, en el moment de recuperació de la novel·la catalana a partir de la moda dels grans

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

novel·listes russos del XIX. Per això s'analitzaran obres de Joaquim Ruyra, Raimon Casellas i Sebastià Juan Arbó.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Lectures obligatòries

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Els alumnes han de llegir les lectures obligatòries, sobre les quals hi haurà alguna o algunes preguntes en els exàmens parcials. Els alumnes que no realitzin els exàmens parcials i facin únicament l'examen final hauran de lliurar, a més, una ressenya d'un mínim de dues pàgines de cada una de les lectures.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Treball de curs

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	L'alumne realitzarà un treball de curs, extens, en què haurà de comparar una obra literària catalana amb una altra (o més) d'altres literatures. Aquest treball ha de ser consensuat prèviament amb el professor de l'assignatura. Abans del mes de maig l'alumne haurà de lliurar al professor un esquema o breu projecte del treball que ha de dur a terme.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Aquesta bibliografia es complementarà amb una bibliografia més completa que es penjarà a Campus Extens.

Bibliografia bàsica

Obres de consulta:

- 1 Joaquim Molas: *Història de la literatura catalana*, toms 8-11 (Barcelona: Editorial Ariel, 1986).
- 2 Joaquim MOLAS: *Aproximació a la literatura catalana del segle XX* (Barcelona: Editorial Base, 2010).
- 3 José M. VALVERDE (& Martí de RIQUER): *Historia de la literatura universal*, toms 8-10 (Barcelona: Planeta, 1994).

Bibliografia complementària

- 1 Anna BALAKIAN: *El movimiento simbolista* (Madrid: Guadarrama, 1969).
- 2 Enric BOU: *Poesia i sistema: La revolució simbolista a Catalunya* (Barcelona: Empúries, 1989), p. 29-93.
- 3 Jordi CASTELLANOS: "Estudi introductor" dins *Antologia de la poesia modernista* (Barcelona: Edicions 62, 1990), p. 5-74.
- 4 Maria Àngela CERDÀ I SURROCA: *Els pre-rafaelites a Catalunya* (Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1981).
- 5 Irene Gras: "La introducció del decadentisme a Catalunya" *Revista de Catalunya*, 273-274 (setembre-octubre 2011), p. 79-99.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20723 - Literatura Universal i Literatura Catalana: Espais de Confluència
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- 6 Jordi Castellanos: *Raimon Casellas i el modernisme* (Barcelona: Curial i Publicacions de l'Abadia de Montserrat,).
- 7 Carme Arenas i Núria Cabré: *Les avantguardes a Europa i a Catalunya* (Barcelona: La Magrana, 1990).
- 8 G. Durozoi i B. Lecherbonnier: *El surrealisme* (Madrid, Guadarrama, 1974).
- 9 Pere Gimferrer: *La poesia de J. V. Foix* (Barcelona: Edicions 62, 1974).
- 10 Joaquim Molas: *Manifestos d'avantguarda. Antologia* (Barcelona: Edicions 62, 1995).
- 11 Joaquim Molas: *Les avantguardes literàries a Catalunya* (Frankfurt am Main: Vauvert, 2005).
- 12 Vicent Simbor: *El realisme compromès en la narrativa catalana de postguerra* (Barcelona-València: Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, 2005).

Altres recursos

Recursos en xarxa, presentacions ppt i vídeos.

